

Śladami Powstania Wielkopolskiego

fot. 1 Stały mieszkaniec stadniny

Powoli tradycją staje się udział członków naszego oddziału PTTK „Sudety Zachodnie” w imprezach organizowanych przez Oddział PTTK Pracowników Kolejowych w Poznaniu. W dniach 12 – 13 października 2024r. drużyna w składzie: Marian Kuc, Zdzisław Orlik i Janusz Milewski oraz Wiesława Cenian, która dołączyła do grupy z Oddziału PTTK „Pogórze Izerskie”, wzięła udział w XXXVII Ogólnopolskim Rajdzie Szlakiem Powstania Wielkopolskiego do Lusowa. W jego ramach są prowadzone dwie trasy autokarowe oraz dwie trasy piesze i trasy dowolne. Wielkim plusem imprezy jest zorganizowanie tras dla najmłodszych, którzy w dużej liczbie każdego

roku pojawiają się na jego zakończenie. Rajd ten należy do jednej z największych imprez turystycznych organizowanych w ramach naszej organizacji.

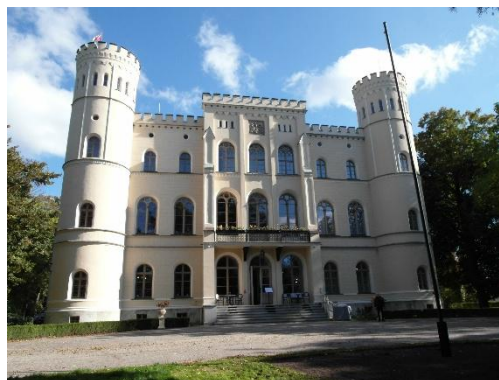
Pierwszym przystankiem na trasie rajdu była wieś Racot, w której od 1925 roku istnieje stadnina koni. Była to trzecia, obok Janowa Podlaskiego i Kozienic, tego typu placówka w przedwojennej Polsce. W stajniach można było prawie zaprzyjaźnić się jej „mieszkańcami” (fot. 1).

W Racocie znajduje się też klasycystyczny pałac z XVIII wieku zbudowany dla księcia Antoniego Jabłonowskiego. W latach 1798-1897 pałac był własnością niderlandzkiej rodziny królewskiej z dynastii oranżkiej. Natomiast w okresie 1921-1928 był rezydencją prezydentów Rzeczypospolitej Polskiej (fot. 2). W pałacu bywali m.in. Tadeusz Kościuszko, książę Józef Poniatowski i Józef Wybicki.

fot. 2 Pałac w Racocie

Kolejnym przystankiem na rajdowej trasie była wieś Rokosowo, a w niej posadowiony pałac Mycielskich zbudowany w stylu neogotyku romantycznego w latach 1849-1854 (fot. 3). Pałac jest otoczony zabytkowym parkiem, w którym rosną m.in. dwa platany o obwodach powyżej 4 metrów! Rokosowo jest również interesujące z tego powodu, że szlachecka rodzina Rokossowskich herbu Glaubicz z Wielkopolski przyjęła nazwisko od nazwy tej miejscowości. To właśnie z tego rodu pochodził Konstanty Rokossowski - jeden z najwybitniejszych dowódców wojskowych w czasie II wojny światowej. Dziś pałac w Rokosowie nazywany jest Zamkiem Wielkopolskim.

fot. 3 Pałac w Rokosowie

fot. 5 Pomnik Stanisława

fot. 6 Pomnik Powstania Wielkopolskiego w Biedrusku

Po dotarciu do Leszna (dawnego miasta wojewódzkiego) zwiedziliśmy Muzeum Okręgowe, które mieści się w dawnej synagodze (fot. 4) zbudowanej w latach 1796-1799 na miejscu starej synagogi z XVII wieku. Zbiory muzeum dotyczą przeszłości Leszna i okolic. To w tej miejscowości w 1565 roku zostało założone Gimnazjum w Lesznie, w którym wykładał m.in. Jan Amos Komenski, reformator szkolnictwa.

W niedaleko położonym parku przed pałacem Sułkowskich znajduje się pomnik upamiętniający powstańców wielkopolskich. Pomnik został posadowiony już w 1924 roku! Bardzo interesującym budynkiem jest miejski ratusz, zbudowany w stylu barokowym w latach 1707-1709. Nieopodal znajduje się pomnik króla Stanisława Leszczyńskiego (fot. 5).

Ostatnią miejscowością na trasie rajdu było Biedrusko, miejscowość związana z wojskiem. Opodal znajduje się wielki poligon ćwiczebny dla broni pancernej. W miejscowości z okazji 100. rocznicy Powstania Wielkopolskiego wykonano ścieżkę historyczną poświęconą bohaterom i przywódcom Powstania. Ustanowiono nieopodal pałacu (dawnego kasyna oficerskiego, obecnie hotelu) Narodowy Panteon Powstania Wielkopolskiego. W jego centralnym miejscu znajduje się pomnik upamiętniający dowódców i żołnierzy Powstania Wielkopolskiego (fot. 6). Wokół na trwałych tablicach znajdują się opisy wszystkich frontów Powstania, działań wojskowych oraz powstańczych bitew z Niemcami.

fot. 7 Srebrna Kolejowa Odznaka Turystyczna PTTK

Drugi dzień rajdu to zwiedzanie Poznania, a szczególnie jego rynku. Uczestnicy rajdu zwiedzili przede wszystkim Wielkopolskie Muzeum Wojskowe. W tej placówce zgromadzono bardzo ciekawe eksponaty z dziedziny wojskowości, poczynając od elementów indywidualnego wyposażenia żołnierza, odznaczeń wojskowych, fotografii, sztandarów i proporców, tablic pamiątkowych, obrazów batalistycznych, umundurowania różnych formacji wojskowych po elementy uzbrojenia żołnierzy i oddziałów wojskowych. Wszyscy z zainteresowaniem oglądali zachowane eksponaty będące świadectwem polskich tradycji wojskowych. Zakończenie rajdu odbyło się tradycyjnie w Lusowie, gdzie znajduje się Muzeum Powstańców Wielkopolskich posiadające bogate zbiory związane z powstaniem. W Lusowie znajduje się grób dowódcy Powstania

Wielkopolskiego gen. broni Wojska Polskiego Józefa Dowbor-Muśnickiego, a przy Szkole Podstawowej (noszącej zresztą jego imię) znajduje się pełnopostaciowy pomnik generała. Podczas zakończenia rajdu odbywały się konkursy wiedzy oraz konkursy sprawnościowe dla najmłodszych uczestników.

Naszą grupę spotkało duże wyróżnienie. Komandor Rajdu, Prezes Oddziału PTTK Pracowników Kolejowych w Poznaniu Andrzej Kudłaszyk publicznie i uroczyście wręczył Srebrną Kolejową Odznakę Turystyczną PTTK (fot. 7) z numerem weryfikacyjnym: 30 (w całej historii istnienia Odznaki od 1995 roku) niżej podpisanemu (fot. 8).

Niełatwo było ją zdobyć, gdy na straży przestrzegania i realizacji wymogów stoi weryfikator Odznaki Kol. Paweł Brych z Poznania. Postanowiliśmy, że na pewno weźmiemy udział w następnym rajdzie.

Janusz Milewski

(Autorzy zdjęć: Janusz Milewski. Marian Kuc)

*fot. 8 Wręczenie Srebrnej Kolejowej
Odznaki Turystycznej*